

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სკოპინგის დასკვნა N11

01.03.2022

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაცია;

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: სიღნაღის მუნიციპალიტეტი;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“; ქ. თბილისი, ანა პოლიტკოვსკაიას ქ. N 5 და N 7;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 17.01.2022;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „მუნიციპალპროექტი“;

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის“ მიერ წარმოდგენილია ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის საკანალიზაციო სისტემებისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ გეგმავს ქ. სიღნაღსა და ქ. წნორში საკანალიზაციო სისტემების, ხოლო სოფ. საქობოს ადმინისტრაციული ერთეულის ფარგლებში ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციას. გამწმენდი ნაგებობის განთავსება დაგეგმილია სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მქონე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ მიწის ნაკვეთზე, საკადასტრო კოდით: 56.03.48.131. საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატებია: X- 587587.37 Y-4610297.39; X- 587653.52 Y- 4610222.41; X- 587434.94 Y- 4610167.85; X- 587500.34 Y-4610093.73. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ამ ეტაპზე მიმდინარეობს მიწის კატეგორიის შეცვლის პროცესი, ხოლო ნაკვეთის კაპიტალში შემოტანის პროცედურებს განახორციელებს შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“. დაგეგმილი საქმიანობის ტერიტორიის მიმდებარედ, 500 მეტრიანი რადიუსის ზონაში, ძირითადად განთავსებულია სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მქონე მიწის ნაკვეთები. ტერიტორიიდან 440 მეტრში მდებარეობს საერთაშორისო მნიშვნელობის მაგისტრალური გზა, რომელიც საპროექტო ტერიტორიას უერთდება გრუნტიანი გზით. საპროექტო ტერიტორიის 500 მეტრიანი რადიუსის ზონის გარეთ, ქ. წნორამდე მდებარე მიწის ნაკვეთებზე განთავსებულია არასაცხოვრებელი შენობა-ნაგებობები. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დაშორებულია 5 კმ-ით. ტერიტორიიდან დაახლოებით 370 მეტრში მდებარეობს მდ. დიდი ოლე, ხოლო დაახლოებით 3.6 კმ-ში მდ. ალაზანი.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია პროექტის ალტერნატივები, მათ შორის მოცემულია ინფორმაცია საქმიანობის განხორციელების არაქმედების, ტექნოლოგიური და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატივების შესახებ. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად,

არაქმედების ალტერნატივის შემთხვევაში, ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის ჩამდინარე წყლების მართვის პრობლემა კვლავ გადაუჭრელი დარჩება. შესაბამისად, არაქმედების ალტერნატივა უგულებელყოფილ იქნა. გამწმენდი ნაგებობისთვის შეირჩა ტერიტორია, რომელიც სახელმწიფო საკუთრებაშია და რომლის მოწყობა-ექსპლუატაციის ფარგლებში არ იქნება საჭირო კერძო საკუთრებაზე ზემოქმედება. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, პროექტის განხორციელების შერჩეულ ადგილზე ნაკლებ ზემოქმედებას მოახდენს გარემოს არსებულ მდგომარეობაზე. სკოპინგის ანგარიშში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია გამწმენდი ნაგებობის განთავსების სხვა ტერიტორიული ალტერნატივების შესახებ, რაც გზშ-ის ეტაპზე საჭიროებს დაზუსტებას. „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ შესაბამისად საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია გზშ-ის ანგარიშში წარმოადგინოს ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ყველა გონივრული ალტერნატივის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით. გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიის ალტერნატიული მეთოდებიდან უპირატესობა მიენიჭა ჩამდინარე წყლების დამუშავების ინტეგრირებული სივრცითი-კონიუგირებული ბაქტერიული სისტემის (ISBS) ბიოტექნოლოგიას. შერჩეული ტექნოლოგიის უპირატესობას წარმოადგენს სრული ავტომატური მართვის შესაძლებლობა, არასასიამოვნო სუნის არარსებობა, დაბალი ენერგეტიკული დანახარჯები, განთავსების ტერიტორიის სიმცირე და სხვა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ქ. სიღნაღსა და ქ. წნორს არ გააჩნიათ ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობა, რის გამოც სამეურნეო-ფეკალური წყლები გაწმენდის გარეშე ჩაედინება ზედაპირული წყლის ობიექტებსა და გრუნტში. არსებული მდგომარეობით ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის წყალარინების სისტემები ნაწილობრივ ამორტიზებულია. ქ. სიღნაღის ცენტრალური ნაწილის კოლექტორები უმეტესად პოლიეთილენის გოფრირებული მილებისგანაა მოწყობილი, მათი საერთო სიგრძე 4 კმ-ს შეადგენს. კოლექტორების მეშვეობით ჩამდინარე წყლები მშრალ ხევებში ჩაედინება. ქ. წნორში წყალარინების კოლექტორების საერთო სიგრძე 3 კმ-ია. მილები მთლიანად ავარიულ მდგომარეობაშია. არსებული სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით, დაგეგმილია წყალარინების ქსელებისა და ჩამდინარე წყლების საერთო გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა. ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის მოსახლეობა, 2021 წლის მდგომარეობით შეადგენს - 9200 სულ მოსახლეს. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის ჯამური საშუალო ხარჯი, მოსახლეობის ამჟამინდელი რაოდენობის გათვალისწინებით, იქნება - 1533 მ/დღ-ში, ხოლო 2050 წლისთვის, მოსახლეობის ზრდის რაოდენობის გათვალისწინებით გამწმენდი სისტემის ჯამური საშუალო ხარჯი იქნება 1837 მ/დღ-ში. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, გამწმენდი ნაგებობიდან გამოსული გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია მდ. ალაზანში, შემდეგ GPS კოორდინატებზე X- 590527.24; Y-4612789.74. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, პერსპექტივაში შესაძლებელია საპროექტო გამწმენდს დაემატოს დამატებითი უჯრა, რომელიც უზრუნველყოფს ქ. სიღნაღისა და წნორის გარდა მიმდებარე 17 სოფლის ჩამდინარე წყლების მიღებას და გაწმენდას. დაზუსტებას და გზშ-ის ეტაპზე დეტალურ განმარტებას საჭიროებს ინფორმაცია გამწმენდი ნაგებობის წარმადობის შესაძლო გაზრდის/გაფართოების, მათ შორის ახალი უჯრის დამატების შესახებ.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, პროექტით გათვალისწინებულია დასახლებული პუნქტებიდან სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ქუჩის კოლექტორებისა და მთავარი გამყვანი კოლექტორების მეშვეობით შეიკრიბოს და დაუკავშირდეს გამწმენდ ნაგებობას. მთავარი გამყვანი კოლექტორის საერთო სიგრძე 11 კმ იქნება, საიდანაც გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიამდე მანძილი 5,6 კმ-ია, ხოლო

გამწმენდი ნაგებობებიდან მდ. ალაზნამდე 5,4 კმ. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია საპროექტო წყალარინების სისტემის ტექნიკური პარამეტრების ცხრილი, საპროექტო კრიტერიუმების მითითებით. მათ შორის აღნიშნულია, რომ გამყვანი კოლექტორები და საოჯახო დაერთებები მოწყობილი იქნება მაღალი სიმკვრივის პოლიეთილენის (გოფრირებული) მასალით. გვერდითი მიერთებების მეშვეობით, მოხდება ჩამდინარე წყლების კვარტლებიდან შეკრება. მილების ჩადება გათვალისწინებულია არა ნაკლებ 0.7 მ სიღრმეზე. პროექტით გათვალისწინებულია საკანალიზაციო ჭების მოწყობა, რომელთა შორის მაქსიმალური მანძილი იქნება 35-50 მეტრი. **გზმ-ის ეტაპზე წყალარინების სისტემის აღწერა წარმოდგენილი უნდა იქნეს ასევე ტექსტის სახით, შესაბამისი საპროექტო ინფრასტრუქტურის და პარამეტრების მითითებით.**

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ჩამდინარე წყლების გამწმენდისთვის გამოიყენება ინტეგრირებული სივრცითი-კონიუგირებული ბაქტერიული სისტემის (ISBS) ბიოტექნოლოგიური მეთოდი, რომელიც წარიმართება ბიოლოგიური ტიპის რეაქტორში. ISBS ტექნოლოგია აღჭურვილია მრავალეტაპიანი წმენდის პროცესით. ISBS ტექნოლოგიური პროცესი აფერხებს გადაჭარბებული ბიომასის წარმოქმნასა და დაგროვებას. აღნიშნული ტექნოლოგიის მეშვეობით ხდება ორგანული და არაორგანული აზოტის ბიოლოგიური დაჟანგვა. ISBS ბიოტექნოლოგიური მეთოდის გათვალისწინებით, ხდება ჩამდინარე წყლების მრავალდონიანი წმენდის პროცესის ჩამოყალიბება, რომელიც მიმდინარეობს ბიომასის და ჭარბი ბიოლოგიური ლამის გამოყოფის გარეშე, რის შედეგაც შლამის გამოშრობის პროცესის საჭიროება აღარ არსებობს. ISBS ტექნოლოგიის მიხედვით, სანიტარულ-საყოფაცხოვრებო სათავსებიდან წყალი, ხვდება გამწმენდი ნაგებობის (LWTP) ძირითად სატუმბ სადგურში. სანამ ჩამდინარე წყალი მიაღწევს გამათანაბრებელ აუზს, ხდება ჩამდინარე წყლის მექანიკური გაფილტვრა/პირველადი გამწმენდი სისტემის მეშვეობით. მექანიკური/პირველადი გაწმენდის შემდგომ, წყალი მიეწოდება მათანაბრებელ აუზს. აღნიშნულის შემდგომ ტუმბოების მეშვეობით ჩამდინარე წყლები მიეწოდება MCBR ბიორეაქტორს. MCBR ბიორეაქტორი წარმოადგენს ბეტონის ან ლითონის ავზს, რომელიც გაყოფილია რამდენიმე ტექნოლოგიურ ნაწილად. ბიორეაქტორი დაყოფილია აერობულ და ანოქსიურ ზონებად. ჩამდინარე წყლის წმენდის ბიოლოგიური პროცესი MCBR ბიორეაქტორში, TOP ბიომოდულის მეშვეობით ხორციელდება. TOP ბიომოდულები დამონტაჟებულია MCBR-ის თითოეულ ნაწილში. დაბინძურებული წყალი ბიოლოგიური გაწმენდა/დამუშავების შემდგომ ჩაედინება ზედაპირული წყლის ობიექტში. სკოპინგის ანგარიშში არ არის სათანადოდ განხილული და გზმ-ის ეტაპზე დაზუსტებას საჭიროებს საპროექტო გამწმენდი სისტემის ტექნოლოგიური ციკლის/სქემის დეტალური და თანმიმდევრული აღწერა, ჩამდინარე წყლების მიღებიდან - წყლის მდინარეში ჩაშვებამდე.

გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია ელექტროენერჯის სამარაგო გენერატორის განთავსება, რომელიც ელექტროენერჯის გათიშვის შემთხვევაში ავტომატურ რეჟიმში უზრუნველყოფს გამწმენდი ნაგებობის მუშაობას, რათა არ მოხდეს მდინარეში გაუწმენდავი ჩამდინარე წყლების ავარიული ჩაშვება. ექსპლუატაციის ეტაპზე გამწმენდი ნაგებობა 24 საათიანი სამუშაო გრაფიკით იმუშავებს. ექსპლუატაციისას დასაქმებული იქნება დაახლოებით 5-10 ადამიანი. პროექტის ექსპლუატაციის ეტაპზე, სამეურნეო-ტექნიკური წყალმომარაგების მიზნით ტერიტორიაზე მოეწყობა ჭაბურღილი. კოორდინატებით: X=587501; Y=4610116.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, გამწმენდი ნაგებობის სამშენებლო სამუშაოების ხანგრძლივობა შეადგენს 2 წელს. მშენებლობის დროს დასაქმებული იქნება დაახლოებით

50-70 ადამიანი. პროექტის გათვალისწინებით, დაგეგმილია სამშენებლო ბანაკის მოწყობა, რომლის მოწყობის ტერიტორიის შერჩევა კონტრაქტორ-მშენებელი კომპანიის მიერ მოხდება. სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე განთავსებული იქნება: სასაწყობე მეურნეობა, საოფისე ოთახი, საპირფარეშო და მუშა მოსამსახურეთა ტანსაცმლის გამოსაცვლელი ოთახი. სამშენებლო სამუშაოებისათვის განკუთვნილი საჭირო ინერტული მასალითა და მზა ბეტონის ხსნარით მომარაგება გათვალისწინებულია რაიონში მოქმედი ფიზიკური და იურიდიული პირების საწარმოებიდან. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელად გამოყენებული იქნება ავტომაგისტრალი რომელიც საპროექტო ტერიტორიას უერთდება გრუნტიანი გზით. საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ, შესაძლოა საჭირო გახდეს მცირე მოცულობის მოსწორებითი ან/და მოხრეშვის სამუშაოების განხორციელება.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია ინფორმაცია პროექტის განხორციელებით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ. ამასთან, წარმოდგენილია ზოგადი ინფორმაცია იმ ღონისძიებების შესახებ, რომელიც გათვალისწინებულია მოსალოდნელი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისთვის ან/და შერბილებისთვის. პროექტის ფარგლებში გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედება ძირითადად დაკავშირებული იქნება ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის, ნარჩენების არასწორი მართვისა და სამშენებლო სამუშაოების დროს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევასთან.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებისას ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაზიანების პრევენციისათვის დაგეგმილია მისი მოხსნა და დასაწყობება სამშენებლო ტერიტორიაზე გამოყოფილ ადგილზე. პროექტის გათვალისწინებით, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის განსათავსებლად შესაბამისი უბანი ზედაპირული წყლის ობიექტიდან 50 მ-ზე მეტი მანძილით იქნება დაშორებული. **სკოპინგის ანგარიშში არ არის დაზუსტებული მოსახსნელი ნაყოფიერი ნიადაგის ფენის რაოდენობისა და მისი მართვის შესახებ საკითხი, რომელიც გზმ-ის ეტაპზე საჭიროებს დაზუსტებას.** სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, პროექტის ფარგლებში დაცული იქნება სამუშაო მოედნების საზღვრები ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დამატებითი დაზიანებისა და ნიადაგის ეროზიის თავიდან აცილების მიზნით. მშენებლობის ეტაპზე ნავთობპროდუქტების დაღვრის შემთხვევაში გათვალისწინებულია დაბინძურებული ნიადაგის და გრუნტის მოხსნა და რემედიაციის მიზნით შესაბამისი ნებართვის მქონე კონტრაქტორისთვის გადაცემა. დაბინძურების ადგილი შეივსება ახალი გრუნტით და ჩატარდება რეკულტივაციის სამუშაოები.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოებისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე შესაძლებელია სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები შეგროვდება ტერიტორიაზე განთავსებულ საყოფაცხოვრებო ნარჩენებისთვის განკუთვნილ ურნაში და გატანილი იქნება მუნიციპალური სამსახურის მიერ. სახიფათო ნარჩენებიდან შესაძლებელია წარმოიქმნას საწვავ-საპოხი მასალის ნარჩენები, ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ჩვრები და სხვა, რომელთა სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე დროებითი განთავსების მიზნით დაგეგმილია შესაბამისი ოთახის მოწყობა, ხოლო დროებითი განთავსების ადგილიდან ნარჩენების გატანა გათვალისწინებულია დაგროვების შესაბამისად, სახიფათო ნარჩენების მართვაზე ნებართვის მქონე შესაბამისი კონტრაქტორების მეშვეობით. **დაზუსტებას საჭიროებს მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი ინერტული ნარჩენების მართვის შესახებ ინფორმაცია. კერძოდ მითითებულია რომ აღნიშნული ტიპის ნარჩენები განთავსდება**

მცხეთის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოყოფილ სამშენებლო ნარჩენების სანაყარო ტერიტორიაზე, როდესაც პროექტი სიღნაღის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, სანიაღვრე წყლების პოტენციურად დამაბინძურებელი უბნების პერიმეტრზე მოეწყობა სადრენაჟო/წყალამრიდი არხები. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სამშენებლო ტერიტორიაზე, მათ შორის საკანალიზაციო ქსელისა და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ადგილას წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლები ბიოტუალეტების ან საასენიზაციო ორმოს მეშვეობით შეგროვდება და გატანილი იქნება საასენიზაციო მანქანის საშუალებით. ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლის ობიექტის დაბინძურების რისკი დაკავშირებულია გაუწმენდავი და არასრულყოფილად გაწმენდილი ჩამდინარე წყლების ჩაშვებასთან. დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს, ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გაწმენდის ეფექტური სისტემის მოწყობას, რომელიც ექსპლუატაციის წესების დაცვის შემთხვევაში უზრუნველყოფს ჩამდინარე წყლების ნორმირებულ გაწმენდას. პროექტით გათვალისწინებული ტექნოლოგია ითვალისწინებს, როგორც ორგანული ნივთიერებების დეგრადაციას და ჟბმ-ის და ჟქმ-ის კონცენტრაციების ნორმირებულ მაჩვენებლებამდე შემცირებას, ასევე აქტიური ლამის დეგრადაციასაც. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად აღნიშნულია, რომ გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია 370 მ-ში არსებული მდ. ოლეს დაბინძურება, რომელიც შესაძლოა განპირობებული იყოს ნარჩენების არასწორი მართვით, ნავთობპროდუქტების დაღვრით, წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური და სანიაღვრე წყლების არასწორი მართვის შემთხვევაში და სხვ.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელია გარემოზე ზემოქმედება ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურის გავრცელების კუთხით. ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედება, ისევე როგორც ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება დაკავშირებული იქნება მიწის სამუშაოებთან და გამოყენებული ტექნიკის/სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებასთან. ატმოსფერულ ჰაერში მოსალოდნელია, არაორგანული მტვრის ასევე სხვა დამაბინძურებელი ნივთიერებების გაფრქვევა. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის ეტაპზე, შერჩეული ტექნოლოგიური პროცესიდან გამომდინარე შემცირებულია ჭარბი ლამის დაგროვება, რაც ამცირებს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გავრცელებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად და ტერიტორიის ვიზუალური შეფასების საფუძველზე დადგინდა, რომ საპროექტო ტერიტორია თავისუფალია მერქიანი მცენარეებისგან. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, მდ. ალაზნის წყლის გარემოზე და იქთიოფაუნაზე ზემოქმედება, საპროექტო ობიექტიდან დაშორების გათვალისწინებით არ არის მოსალოდნელი. გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის ეტაპზე მდ. ალაზნის იქთიოფაუნაზე ზემოქმედება არ არის მოსალოდნელი. სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, საპროექტო არეალში მიმდინარეობს საპროექტო ტერიტორიის დეტალური ზოოლოგიური კვლევა, ხოლო კვლევის მასალები წარმოდგენილი იქნება გზშ-ის ანგარიშში.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის და საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაციის კანონმდებლობის დადგენილი წესით გავრცელება. მათ შორის, ინფორმაცია განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე. ინფორმაცია ასევე გადაიგზავნა სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. ხოლო სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის რეგიონალი

წარმომადგენლების მიერ განცხადებები განთავსდა საქმიანობის განხორციელების სიახლოვეს ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. 2022 წლის 9 თებერვალს, სიღნაღის მუნიციპალიტეტში, ქ. წნორის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა აღნიშნული სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვა. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის, საკონსულტაციო კომპანიის და ქ. წნორის ადმინისტრაციული ერთეულის წარმომადგენლები, ასევე დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა. საჯარო განხილვაზე კითხვები დაისვა გამწმენდი ნაგებობიდან გამომავალი წყლის სისუფთავისა და უსაფრთხოების, წყლის სხვადასხვა დანიშნულებით გამოყენებისა და გამწმენდის ტექნოლოგიური პროცესის შესახებ. შპს „მუნიციპალპროექტის“ დირექტორმა დამსწრე საზოგადოებას განუმარტა გამწმენდი ნაგებობის ტექნოლოგიური პროცესი და ხაზი გაუსვა გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის ეტაპს, ამასთან მისგან გამომავალი წყლის ვარგისიანობას და წყლის გამოყენებას სარწყავი მიზნებისთვის. საჯარო განხილვაზე გამოთქმული მოსაზრებები, კითხვები და შესაბამისი განმარტებები/პასუხები ასახულია სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის ოქმში.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სამინისტროში წარმოდგენილი არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება. სკოპინგის პროცედურის შედეგად სამინისტროს მიერ განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებების საკითხები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს** სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;**

4. გზშ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- ინფორმაცია ქ. წნორსა და ქ. სიღნაღში საკანალიზაციო სისტემის შესახებ, არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით;
- დაგეგმილი საქმიანობის დეტალური აღწერა;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის აღწერა, ამასთან გამწმენდი ნაგებობის საპროექტო ტერიტორიის საკადასტრო კოდი, საკანალიზაციო ქსელისა (კოლექტორის, შიდა საკანალიზაციო ქსელების) და გამწმენდი ნაგებობის SHP ფაილები, GPS კოორდინატები;
- საკანალიზაციო სისტემის (კოლექტორის და შიდა საკანალიზაციო ქსელების) სქემა და საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის გენ-გეგმა, შესაბამისი ექსპლიკაციით;
- გამწმენდი ნაგებობის საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით), ზედაპირული წყლის ობიექტამდე (მდ. ოლე და მდ. ალაზანი), საავტომობილო გზამდე და სხვა;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ ინფორმაცია. წარმოდგენილი უნდა იყოს საკანალიზაციო სისტემისა (ცენტრალური კოლექტორის) და გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები, ასევე არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული ალტერნატივების დასაბუთება. დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ალტერნატივებიდან შერჩეული ადგილმდებარეობის გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;
- პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საკანალიზაციო სისტემისა (კოლექტორის და შიდა საკანალიზაციო ქსელების) და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის- ექსპლუატაციის დეტალური აღწერა;
- საპროექტო და დამხმარე ინფრასტრუქტურული ობიექტების, საპროექტო უბნების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების, მათ შორის მილსადენების (სიგრძე, დიამეტრი, ტიპი), საკანალიზაციო ჭებისა და სატუმბი სადგურების (პარამეტრების, წარმადობა) დეტალური აღწერა;
- საკანალიზაციო სისტემისა (კოლექტორის, შიდა საკანალიზაციო ქსელების) და გამწმენდი ნაგებობის პარამეტრების შესახებ ინფორმაცია ერთიანი ცხრილის სახით;
- საკანალიზაციო სისტემის (კოლექტორის, შიდა საკანალიზაციო ქსელების) სიგრძე და მთლიანი ქსელის ფართობი;
- ინფორმაცია გამწმენდის შერჩეული ტექნოლოგიის შესახებ. მათ შორის შერჩეული მეთოდის ეფექტურობის შესახებ ინფორმაცია შესაბამისი დასაბუთებით;
- საპროექტო საკანალიზაციო სისტემისა, გამწმენდი ნაგებობის სიმძლავრე და წარმადობა;
- ინფორმაცია საკანალიზაციო წყლების შეკრების, გამწმენდ ნაგებობაზე მიწოდების და ჩამდინარე წყლების გაწმენდის ტექნოლოგიური სქემის/ციკლის შესახებ. **საპროექტო გამწმენდი სისტემის ტექნოლოგიური**

სქემა/ციკლი წარმოდგენილი უნდა იყოს შესაბამისი თანმიმდევრობით, ჩამდინარე წყლის მიღებიდან - მის გაწმენდამდე;

- დაბინძურებული ჩამდინარე წყლის შემადგენლობა - გაწმენდამდე და გაწმენდის შემდეგ, შესაბამისი დასაშვები ნორმების მითითებით;
- ინფორმაცია გამწმენდ ნაგებობამდე და ნაგებობიდან წყალჩაშვების წერტილამდე მილსადენის გაყვანის შესახებ, (მილის პარამეტრები: მილის სიგრძე, დიამეტრი, ტიპი) განთავსების პირობების მითითებით (მიწის ზედაპირზე თუ მიწის ქვეშ). ამასთან, გამწმენდ ნაგებობამდე და გამწმენდი ნაგებობიდან წყალჩაშვების წერტილამდე მილსადენის გაყვანის სქემა და Shp ფაილები;
- ინფორმაცია საკანალიზაციო სისტემით სხვადასხვა ობიექტების, საკომუნიკაციო ქსელების გადაკვეთის (არსებობის შემთხვევაში) წერტილების შესახებ. მათ შორის ინფორმაცია გადაკვეთის ტექნიკური გადაწყვეტის შესახებ, გადაკვეთის ადგილის კოორდინატების მითითებით;
- გაწმენდილი წყლის ჩაშვების ადგილის GPS კოორდინატი;
- ობიექტის მოწყობის და ექსპლუატაციის პერიოდში წყალმომარაგება-წყალარინების საკითხები;
- დეტალური ინფორმაცია საპროექტო გამწმენდი ნაგებობის პერიმეტრზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის შესახებ;
- ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის მოსახლეობის ზრდის დინამიკის მაჩვენებლების, ასევე წყალმოთხოვნილების ზრდის დინამიკის და შესაბამისად ჩამდინარე წყლების რაოდენობის დინამიკის შესახებ ინფორმაცია;
- გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი სუნის (არსებობის შემთხვევაში) გავრცელებასთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია ტექნოლოგიურ პროცესში წარმოქმნილი შლამის და მისი მართვის საკითხების (მათ შორის ტრანსპორტირება, გაუწყლოვნება) შესახებ. მათ შორის წარმოქმნილი ლამის სავარაუდო რაოდენობა/მოცულობა, შემადგენლობა, გაუწყლოვანება, დროებითი და საბოლოო განთავსების შესახებ ინფორმაცია;
- პროექტის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების მართვის საკითხები;
- **ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოების შესახებ, მათ შორის:**
 - ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის შესახებ (მოწყობის ადგილის შესახებ ინფორმაცია, GPS კოორდინატების მითითებით);
 - სამშენებლო სამუშაოების გეგმა-გრაფიკი;
 - ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოებში გამოყენებული ტექნიკის შესახებ;
 - პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი მიწის სამუშაოების აღწერა;
 - ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
 - ინფორმაცია ფუჭი ქანების წარმოქმნის შესახებ, როგორც საკანალიზაციო ქსელის, ისე გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის ეტაპზე, ფუჭი ქანების მოცულობის მითითებით; მართვის საკითხების აღწერა,

მათ შორის: განთავსების (დროებითი, მუდმივი) ადგილების შესახებ ინფორმაცია.

- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, მათ შორის დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილი, ასევე პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ ინფორმაცია;
- გამწმენდის მოწყობის ტერიტორიის საკუთრების ან სარგებლობის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს საპროექტო მიწის ნაკვეთების სტატუსის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია შესაძლო ავარიული სიტუაციების შესახებ. მათ შორის, გაუთვალისწინებელ შემთხვევებში, ჩამდინარე წყლის მაქსიმალური მოდინების დროს, ავარიული სიტუაციის მართვის საკითხების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია გზშ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/სადიებო კვლევებისა და გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ.

4.1. საპროექტო ინფრასტრუქტურული ობიექტების განთავსების ტერიტორიაზე ჩატარებული გეოლოგიური და ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს:

- გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერას:
 - რელიეფი (გეომორფოლოგია);
 - გეოლოგიური აგებულება;
 - სეისმური პირობები;
 - ჰიდროგეოლოგიური პირობები;
 - საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები.
- გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას:
 - ზემოქმედება გრუნტის წყლებზე;
 - საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, პრევენციული ღონისძიებების მითითებით.

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, სადაც მოცემული უნდა იყოს: მოსალოდნელი ემისიები, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა; ასევე ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული/შემარბილებელი ღონისძიებები და ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის გეგმა;
- გზშ-ის ანგარიშს თან უნდა დაერთოს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის (ზღვ) ნორმების პროექტი;
- გამწმენდი ნაგებობიდან არასასიამოვნო სუნის შესაძლო გავრცელებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია, შესაბამისი შემარბილებელი/პრევენციული ღონისძიებების მითითებით;

- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- საკანალიზაციო სისტემისა (ცენტრალური კოლექტორი) და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ზედაპირული წყლის ობიექტზე, მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. ამასთან, ექსპლუატაციის ეტაპზე მდ. ალაზნის წყლის ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგის წარმოების შესახებ ინფორმაცია;
- **გზშ-ის ანგარიშს თან უნდა დაერთოს ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების პროექტი;**
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე, შესაბამისი შემარბილებელი/პრევენციული ღონისძიებების მითითებით;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობის-ექსპლუატაციის ეტაპზე, ბიოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. მათ შორის:
 - გზშ-ის ანგარიშში აისახოს სათანადო კვლევაზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია, უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ მცენარეებზე ცხოველებზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს "წითელ ნუსხით" დაცულ სახეობებზე) და ჰაბიტატებზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილ იქნას ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად;
 - ექსპლუატაციის ეტაპზე, წყლის შესაძლო დაბინძურებით და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუარესებით გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება მდინარის (მდ. ალაზანი) იქთიოფაუნაზე, შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
 - ბიომრავალფეროვნების კვლევების შედეგების საფუძველზე, შემუშავდეს მონიტორინგის გეგმა, სადაც აისახება ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედების დაკვირვების საკითხი;
- მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე ნარჩენების წარმოქმნითა და მათი გარემოში გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, შესაბამისი პრევენციული და შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით (ნარჩენების მართვის გეგმა);
- პროექტის ფარგლებში მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე. ინფორმაცია ადამიანის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკების შესახებ, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- შესაძლო ზემოქმედების შეფასება ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის და არქეოლოგიურ ძეგლებზე. კულტურული

ფასეულობებზე პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების გამოვლენა, აღწერა და შედეგების შესწავლა;

- ლანდშაფტის ვიზუალური ცვლილებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება;
- მოწყობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება, გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე, მათ შორის წყლის გარემოზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი **შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი**;
- საკანალიზაციო სისტემისა და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი **გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი**;
- გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების აღწერა, რომელიც განპირობებულია ავარიისა და კატასტროფის რისკის მიმართ საქმიანობის მოწყვლადობით;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა. მათ შორის გამწმენდი ნაგებობის ავარიული გაჩერების შემთხვევაში მდინარის დაბინძურების პრევენციის მიზნით განსაზღვრული ღონისძიებების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- გარემოზე შეუქცევადი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებების/შენიშვნების შეფასება;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები/რეკომენდაციები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები.

6. საკითხები/შენიშვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში:

- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ გამწმენდი ნაგებობა ეწყობა სოფელ საქობოში - წყლის ჩაშვება უნდა განხორციელდეს მდ. ალაზანში. საპროექტო გადაწყვეტილების ქვეთავში (ქვეთავი 4.2.1) განმარტებულია, რომ „მთავარი გამყვანი კოლექტორის საერთო სიგრძე 11 კმ- ია, აქედან გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიამდე 5,6 კმ, გამწმენდი ნაგებობიდან მდ. ალაზანამდე (ჩაშვების ადგილი) 5,4 კმ“. სკოპინგის ანგარიშში არ არის მითითებული და დაზუსტებას საჭიროებს შპს „საქართველოს მელიორაციის“ კაპიტალში რიცხული ქვემო ალაზნის სარწყავი სისტემის მაგისტრალური არხი, რომელიც გამყვანი კოლექტორით იკვეთება 3 ადგილას. მაგისტრალური არხის გარდა კოლექტორი კვეთს მის გამანაწილებელ არხს (გ-10-4) 2-ჯერ და კოლექტორს (კ-26). **აღნიშნული მაგისტრალური არხის, მისი შემადგენილი ინფრასტრუქტურის და მათი საექსპლუატაციო გზების გადაკვეთები უპირობოდ უნდა შეთანხმდეს შპს „საქართველოს მელიორაციასთან“**, რათა გამოირიცხოს კახეთის რეგიონის მოსახლეობისთვის მეტად მნიშვნელოვანი სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის დაზიანება ან მისი დაბინძურება საკანალიზაციო კოლექტორიდან ჩამდინარე წყლების ჩაშვებით. აქვე აღსანიშნავია, რომ სამშენებლო ბანაკის შემადგენლობის

ინფრასტრუქტურის ჩამონათვალში არ არის მოხსენიებული წყალმომარაგება - გაურკვეველია როგორ მარაგდება სამშენებლო ბანაკი სასმელ-სამეურნეო დანიშნულების წყლით და სად ხდება მისი ჩაშვება;

- ვინაიდან ალაზნის ველის სამშენებლოდ განსაზღვრული მონაკვეთი წარმოადგენს არქეოლოგიურად სენსიტიურ ადგილს, სამშენებლო მიწის სამუშაოები განხორციელდეს არქეოლოგიური მეთვალყურეობის ქვეშ, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მოსალოდნელი არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანება/განადგურება;
- დაზუსტებას საჭიროებს ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ყველა გონივრული ალტერნატივის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით;
- ნაგებობის ექსპლუატაციაში მიღების დროს გამწმენდის მუშაობის ეფექტურობის დასადგენად ინსტრუმენტული გაზომვების ჩატარების შესახებ ინფორმაცია, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ღონისძიებების განხორციელების დასადგენად;
- სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, პერსპექტივაში შესაძლებელია საპროექტო გამწმენდს დაემატოს დამატებითი უჯრა, რომელიც უზრუნველყოფს ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის გარდა მიმდებარე 17 სოფლის ჩამდინარე წყლების მიღებას და გაწმენდას. დაზუსტებას და გზშ-ის ეტაპზე დეტალურ განმარტებას საჭიროებს ინფორმაცია გამწმენდი ნაგებობის წარმადობის შესაძლო გაზრდის/გაფართოების, მათ შორის ახალი უჯრის დამატების შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის გენ-გეგმის დაბალი ხარისხი, არ იძლევა შესაბამისი ვიზუალური აღქმისა და ზოგადი ანალიზის გაკეთების შესაძლებლობას. აღნიშნული საკითხის გათვალისწინებით, გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იყოს მაღალი ხარისხის ფოტო მასალა;
- გზშ-ის ეტაპზე დაზუსტებას საჭიროებს მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი ინერტული ნარჩენების მართვის მართვის შესახებ ინფორმაცია, კერძოდ მითითებულია რომ აღნიშნული ტიპის ნარჩენები განთავსდება მცხეთის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოყოფილ სამშენებლო ნარჩენების სანაყარო ტერიტორიაზე, როდესაც პროექტი სიღნაღის მუნიციპალიტეტში ხორციელდება;
- სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია - „სამშენებლო ტერიტორიებზე, მათ შორის საკანალიზაციო ქსელისა და გამწმენდი ნაგებობის ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეგროვება მოხდება ბიოტუალეტების ან საასენიზაციო ორმოს საშუალებით, საიდანაც გატანილი იქნება საასენიზაციო მანქანის საშუალებით.“ მოცემული საკითხი გზშ-ის ეტაპზე საჭიროებს დაზუსტებას, კერძოდ სად იგეგმება სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების ტრანსპორტირება და მათი შემდგომი მართვის საკითხები;
- გზშ-ის ეტაპზე, წარმოდგენილი უნდა იყოს გამწმენდი ნაგებობის საპროექტო ტერიტორიაზე სასარგებლო წიაღისეულის (მიწისქვეშა წყლის) მოპოვების შესახებ შესაბამისი ლიცენზიის დამადასტურებელი დოკუმენტი;
- გზშ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების დეტალური ანალიზი და შემარბილებელი ღონისძიებები სრულ თანხვედრაში უნდა იყოს პროექტის მახასიათებლებთან და დაგეგმილ საქმიანობასთან;

- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული თითოეული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების“ მიერ წარმოდგენილ, ქ. სიღნაღისა და ქ. წნორის საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი, შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზშ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობის, განსაკუთრებით სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.